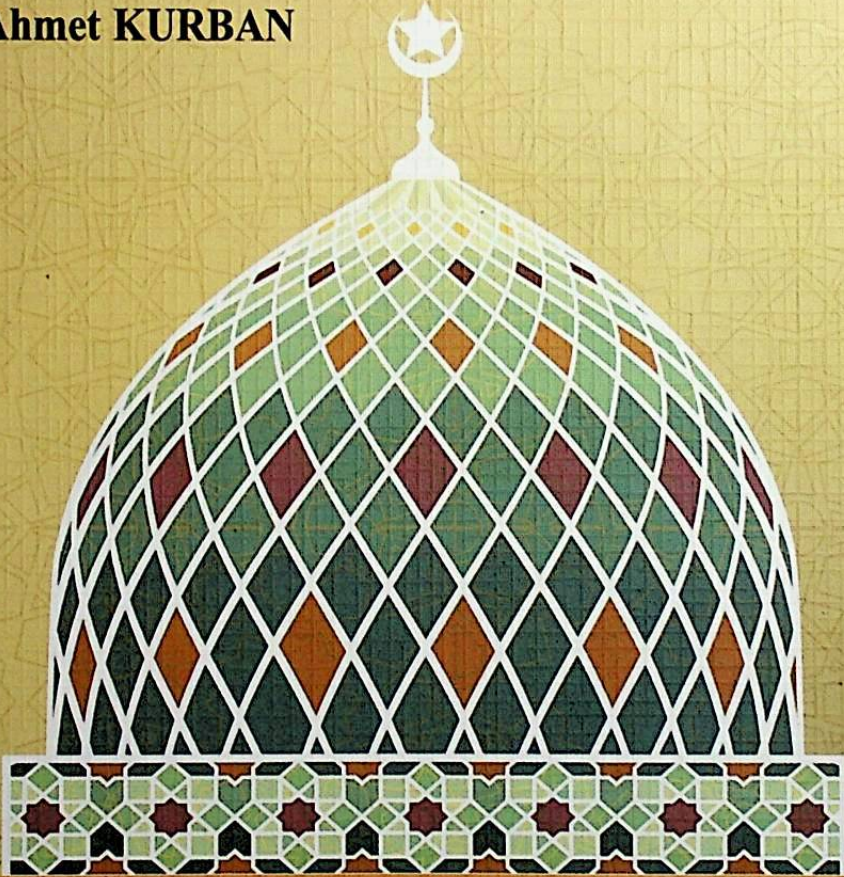

TÜRKİSTAN COĞRAFYASINDA
ÇAĞDAŞ DÖNEM

KUR'ÂN
ÇALIŞMALARI

Nur Ahmet KURBAN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	11
GİRİŞ.....	13
A. ARAŞTIRMANIN DÜŞÜNSEL ARKA PLANI.....	13
B. ARAŞTIRMANIN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ VE MUHTEVASI.....	26
C. ARAŞTIRMANIN KAYNAKLARI.....	31
1. Nu'mân b. Amir b. Osman.....	31
2. Muhammed Sâdık b. Şah Ahmed el-İmankuli el-Kazânî (1870-1932).....	32
3. İbn Esedullah el-Hamîdî (1869-1911).....	34
4. Ahmed Ferîd Karî el-Abbâsî el-Ufavî es-Semî'î (1887-1939).....	35
5. Mûsâ Cârullah (1888-1949).....	36
6. Muhammed Zarîf (1872-1958).....	39
7. Mahmud Taraz (1898-1991).....	40
8. Kasım el-Endicânî (ö. 1393/1972).....	42
D. TÜRKİSTAN COĞRAFYASINDA KUR'AN TERCÜME VE TEFSİR HAREKETLERİNİ HIZLANDIRAN SEBEPLER.....	44

Birinci Bölüm

KUR'ÂN'A TEFSİR METODOLOJİSİ AÇISINDAN YAKLAŞIMLAR / 55

I. ULÖMU'L-KUR'ÂN.....	60
A. VAHİY.....	60
1. Kur'an'ın Vahiy Mashulü Oluşu.....	60
2. Vahiy-Sünnet İlişkisi.....	62
B. İLK VE SON İNEN ÂYET MESELESİ.....	63

Türkistan Coğrafyasında Çağdaş Dönemde Kur'an Çalışmaları

1. İlk İnen Ayet.....	63
2. Son İnen Ayet	63
C. SÜRELERİN TERTİBİ.....	64
D. HURUF-İ MUKATTAA	65
E. KUR'ÂN'IN İ'CAZİ	70
1. İ'câz Olgusuna Yaklaşım	70
2. Mücizelerin Sıradanlaştırılması	75
a. Cehennem Ateşinin Benzeri Dünyada da Vardır.....	75
b. Kızıl Denizin Yanılması	75
c. Mûsa'nın Taştan Su çıkarması.....	76
d. Yahudiler Gerçek Maymuna Dönüşmemişleridir	77
e. Yerçekimi Kanunu/Göktaşlarının İnmesi.....	77
f. Meleklerin Yardımlarının Mâneviligi.....	78
g. Gökten Sofra İnmemiştir	79
h. Ateşin Hz. İbrahim İçin Serin Olması.....	80
i. Ayın Yanılması.....	80
j. Kur'an Kıssalarının Gerçekliği	81
k. İbrahim Kuşları Parçaladı mı?	83
l. Bozulmayan Yemekle İlgili Ayetin Yorumu	83
F. TE'VİL VE TERCÜME MESELESİ	84
1. Te'vil Problemi.....	84
2. Tercümenin Kur'an sayılması meselesi	86
G. NESİH.....	87
1. Tabiat Âleminde Nesih	88
2. Semavi Dinlerde Nesih	88
3. Şeriatlarda Ahkâmın Furuunda Nesih.....	90
4. Kur'an Âyetlerinde Neshin Olmadığı Görüşünde Olanlar ve Delilleri.....	94
5. Neshin Varlığını Kabul Edenler ve Görüşleri.....	98
6. Nesih ve mutlak-mukayyed ilişkisi	102
H. MUHKEM VE MÜTEŞABİH.....	103
I. TARİHSEL BİLGİLERE ATIFLAR	107
J. BAĞLAM	111
K. DİL BİLİMSEL YÖNTEM	113

İkinci Bölüm

KUR'ÂN'A TEOLOJİK AÇIDAN YAKLAŞIMLAR / 121

I. VARLIK/YARATMA	127
A. İNSANIN YARATILIŞI.....	127

İçindekiler

1. Hz. Âdem Neslinin Yaradılışı ve Darwinizm Eleştirisi	127
2. Hz. İsa'nın Yaradılışı	134
B. ÂLEMIN YARADILIŞI	137
C. NEDENSELLİK VE ZİTLİK	139
D. ALLAH'IN VARLIĞININ BİLİMSEL DELİLLERİ	142
E. ALLAH'IN BİRLİĞİNİN DELİLLERİ	145
F. İLAHİ SÜNEN/FİTRAT VE ÖNEMİ	147
G. İMAN	152
1. İmanın Tanımı ve Dinde Zorlama	152
2. Hz. Âdem İle Havva Allah'a Şirk Koştular Mı?	153
3 Allah'ın Sıfatları	154
a. Sâk'ın Açılması	154
b. Allah'ın Kürsüsü	155
c. R'uyetullah	156
d. Allah'ın Arş'a İstiva Etmesi	158
4. Kalplerin Mühürlenmesi	159
5. İmanın Artması	162
6. Vacip Alellah	164
7. İlahî Rahmetin Genişliği	165
II. NÜBÜVVET	177
A. Hz. İSA'NIN KİŞİLİĞİ VE NÜZULÜ	177
B. RUH	184
C. İSRÂ VE MİRAC	186
D. ŞEFAAT	188
III. İNSAN	193
A. İNSAN İRADESİ	193
B. SİHİR	196
C. İNSAN ALLAH'IN HALİFESİ MIDIR?	199
D. EHL-i KİTAPTAN CENNETE GİRECEK OLANLAR VARDIR	201
E. KÂFİRLERİN İNFAKLARI ONLARA YARAR SAĞLAR	201
F. İSLÂM DİNİNİN BÜTÜN DİNLERE ÜSTÜN KILINMASI	202
IV. ÜMMETİN İHTİLAFI RAHMET Mİ?	204

Üçüncü Bölüm

KUR'ÂN'A FİKHÎ AÇIDAN YAKLAŞIMLAR / 207

I. USULE İLİŞKİN KONULARA YAKLAŞIMLAR	209
A. SÜNNETİN DEĞERİ	209
B. İCMÂ	214

Türkistan Coğrafyasında Çağdaş Dönemde Kur'an Çalışmaları

C. KIYAS.....	216
D. İCTIHAD VE TAKLİD.....	217
E. TARİH OLGUSU VE TARİHİ OLAYLARIN DELİL OLUŞU.....	224
II. İBADETE İLİŞKİN KONULAR.....	226
A. ABDEST/TEYEMMÜM İLE İLGİLİ ÂYETİN YORUMU VE ULEMAYA ELEŞTİRİ.....	226
B. NAMAZ BEŞ VAKİTTİR.....	227
C. ORUCA GÜCÜ YET(EN)MEYENLER.....	229
III. MUAMELAT HUKUKU.....	233
A. MİRASTA KADIN ERKEK EŞİTLİĞİ VE VASİYET.....	233
B. KADININ ŞAHİTLİĞİ MESELESİ.....	238
C. FAİZ.....	240
IV. AİLE HUKUKU.....	245
A. GEÇİCİ NİKÂH (MUTA') VE AİLEDE SÜREKLİLİK.....	245
B. ÇOK EŞLİLİK.....	246
C. EVLİLİKTE TEMEL İLKE SEVGİ.....	251
D. BOŞAMA.....	251
E. HULLE.....	253
F. LEZBİYENLİK.....	254
G. KADINLARIN ÖRTÜNMESİ MESELESİ.....	255

Dördüncü Bölüm

KUR'ÂN'A İŞARİ/TASAVVUFÎ AÇIDAN YAKLAŞIMLAR / 259

A. İŞARİ YORUM ÖRNEKLERİ.....	263
B. NEFSİN MERTEBELERİ.....	265
C. RUH TERBİYESİ/MURAKABA.....	267
D. ALLAH'TAN BAŞKASINDAN BİR ŞEY İSTEMEK.....	268

Beşinci Bölüm

KUR'ÂN'A DOĞA VE BEŞERÎ BİLİMSELÇİ YAKLAŞIMLAR / 271

I. YARADILIŞA FELSEFİ YAKLAŞIMLAR.....	279
A. VARLIK KELİMETULLAHTIR.....	279
B. ESER VE MÜESSİR.....	281
C. CİSİMLERDEKİ ÇEKİM VE GENİŞLEME KANUNU.....	281
D. PASTUR TEORİSİ.....	282
E. ÂLEMİN YARATILIŞININ BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ.....	285
F. YERKÜRENİN YARATILIŞI.....	289
G. DİĞER GEZEĞENLERDE CANLILAR YAŞAMAKTADIR.....	291

II. BEŞERİ BİLİMSSEL YAKLAŞIM	292
A. İLK NEFİS/İLK İNSAN	292
B. BEŞERİ BİLGİNİN KAYNAĞI VE HZ. ÂDEM'İN BİLGİSİ	294
C. KUR'AN'IN KEVNI ÂLEME İŞARETİ	295
1. Gök gürlemesi ve Şimşegın Oluşumu	296
2. Seb'a Terâik (Yedi yol)	298
3. Allah'ın Varlığının Delili Olarak Gemilerin Batmaması	298
4. Fare't-Tennür (فَارُ التَّنُّورِ) ve Tufan	299
D. KUR'AN'IN FEN BİLİMLERİNE İŞARETİ	300
1. Kur'an'da Aritmetik	300
2. Coğrafya ilmi	300
3. Tıp ilmi	301
4. Kur'an, Kimya Öğrenmeyi Emreder	302
5. İnsan Fizyolojisine İlişkin Yorumlar	303
6. Ahiret Gününde Amellerin Ölçülmesi	304
III. SOSYOLOJİK YAKLAŞIM	306
A. TOPLUMLARIN MUTLULUĞU	307
1. İşin Ehline Verilmesi	308
2. Toplumun Birlik Olması	310
B. HÂKİM MİLLET VE SÖMÜRÜLEN ULUSLAR ÜZERİNDE BİR ANALİZ	312
C. ALİM SATIM VE TOPLUMUN YARARI	314
D. ETNİK YAPI VURGUSU	315
E. TATAR TOPLUMU VE ULEMAYA ELEŞTİRİ	318
F. "KENDİNİZİ TEHLİKEYE ATMAYINIZ" ÂYETİNİN YORUMU	322
G. İNSAN ONURUNUN KORUNMASI BAĞLAMINDA ZİLLET VE MESKENET	323
IV. PSİKOLOJİK YAKLAŞIM	325
A. NEFİS TERBİYESİ VE İBÂDETLERİN PSİKOLOJİK YÖNÜ	325
B. BESİN-KARAKTER İLİŞKİSİ	327
C. GÜZEL AHLAK	328
V. TARİH BİLGİSİ	330
A. ZÜLKARNEYN	330
B. YE'CÜC ME'CÜC	333
SONUÇ	337
KAYNAKÇA	341
DİZİN	355

